

สะเดา

ชื่อเรียกพื้นเมือง : สะเลียม (ภาคเหนือ) กะเดา (ภาคใต้)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Azadirachta indica

ชื่อวงศ์ : Meliaceae

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น สูง 5-10 เมตร เปลือกต้นแตกเป็นร่องลึกตามยาว ยอดอ่อนสีน้ำตาลแดง

ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงสลับรูปใบหอก กว้าง 3-4 ซม. ยาว 4-8 ซม. โคนใบมนไม่เท่ากัน ขอบใบจักเป็นฟันเลื่อย แผ่นใบเรียบ สีเขียวเป็นมัน

ดอก ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งขณะแตกใบอ่อน ดอกสีขาวนวล กลีบเลี้ยงมี 5 แฉก โคนติดกัน กลีบดอกโคนติดกัน ปลายแยกเป็น 5 แฉก

ผล รูปทรงรี ขนาด 0.8 - 1 ซม. ผิวเรียบ ผลอ่อนสีเขียว สุกเป็นสีเหลืองส้ม เมล็ดเดี่ยว รูปรี

การปลูก

1. หลุมปลูก ขนาดที่เหมาะสม คือ กว้างxยาวxลึก ประมาณ 25x25x25 ซม.

2. หลังจากขุดหลุมปลูกแล้ว ตากดินประมาณ 1 สัปดาห์เพื่อฆ่าเชื้อโรคในดิน แล้วจึงใส่ปุ๋ยฟอสเฟส รองกันหลุม อัตรา 150-200 กรัมต่อหลุม หรือครึ่งกระป๋องนม แล้วนำกล้าไม้ที่เตรียมไว้ ย้ายลงปลูก ขนาดกล้าไม้ที่เหมาะสมควรสูง 8-12 นิ้ว อายุประมาณ 4-5 เดือน กลบดินและกครอบๆ โคนต้นให้แน่น

การดูแลรักษา

การกำจัดวัชพืช ในปีแรกจำเป็นต้องเอาใจใส่กำจัดวัชพืชออกบ้าง เพื่อไม่ให้สูงคลุมเบียดบังแย่งแสง และอาหารต้นสะเดา

การปุ๋ย เมื่อกล้าไม้ที่ปลูกตั้งตัวแล้ว ควรเร่งการเจริญเติบโตด้วยการใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ประมาณ 1 ช้อนกาแฟ โดยการพรวนดินรอบโคนต้นแล้วปุ๋ยตาม

การรดน้ำ หากต้องการให้สะเดามีลำต้นตรง ใช้ประโยชน์ในการแปรรูปได้มากขึ้น ควรหมั่นรดน้ำอยู่เสมอ

ประโยชน์

1. **เนื้อไม้** เหมาะสำหรับนำไปก่อสร้างบ้านเรือน ทำเสา เข็ม และเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ รวมทั้งเป็นเชื้อเพลิงคุณภาพดี

2. **เป็นอาหารและพืชสมุนไพร** เช่น ในดอก และยอดอ่อน

3. **เป็นสารป้องกันและกำจัดแมลง** พบมากที่สุดในส่วนของเมล็ด

4. **ปลูกเป็นแนวกันลม** เนื่องจากมีใบหนาทึบ รากลึก ทนแล้ง ทนดินเค็ม และผลัดใบในเวลาสั้น

แหล่งข้อมูล : http://www.dnp.go.th/EPAC/province_plant/uthaithani.htm

แหล่งข้อมูลภาพ : www.thaifruit.co.th

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร 1760 <https://tswc.idd.go.th>